

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

artshop

Margaret Atwood
Halka Oyunu
Türkçesi: Gürkal Aylan

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ARTSHOP
ŞİİR DİZİSİ: 140

MARGARET ATWOOD
●
HALKA OYUNU

Türkçesi
Gürkal AYLAN

Yayın Yönetmeni
Vedat AKDAMAR

Dizi Editörü
Bengü AKDAMAR

Birinci basım
Artshop, 2009

Baskı
Arıkoğlu Mabaacılık
Topkapı-İstanbul

artshop
yayıncılık

MARGARET ATWOOD

HALKA OYUNU

artshop

Margaret (Eleanor) Atwood

Feminist ozan, romancı ve eleştirmen Margaret Atwood 1939'da Kanada, Ottawa'da doğdu. Çocukluğunun ilk yılları, babasının uğraşı nedeniyle Quebec'te geçti. Ailesi 1946'da Toronto'ya göçtü. Yüksek okul öğrenimini Leaside High School'da yapan Atwood daha sonra Toronto Üniversitesi'ne devam etti. Bu arada yazımsal çalışmalarıyla dikkati çekti. Birçok akademik ünvanın sahibi oldu ve çeşitli Kanada ve Amerikan üniversitelerinin kadrolu yazarları arasına katıldı.

Atwood ilk ününü 19 yaşındayken yazdığı şiir kitabı "Double Persephone"yle (1961) yaptı. Mitolojik izleklere yer veren bu kitabıyla E.J. Pratt madalyası kazandı. 1964'te yayımlanan "Halka Oyunu"yla da Kanada Genel Valiliği Şiir Ödülünü aldı. Aldığı diğer ödüller arasında Booker Prize ve Arthur C. Clarke Ödülü de var.

Şiir, roman, öykü, bilimkurgu, antoloji gibi çeşitli kategorilerde 50'yi aşkın yapıtı olan Atwood şu anda yazar Graeme Gibson ve kızıyla birlikte Ontario'da yaşıyor.

J için

BU BENİM FOTOĞRAFIM

Bir süre önce çekildi.
Hatalı bir baskıyı andırıyor
ilk bakışta: kâğıtla kaynaşmış
bulanık çizgiler ve gri noktalar;

daha dikkatli bakınca
dala benzer bir şey görüyorsunuz
sol köşede: bir ağacın parçası
(pelesenk ya da ladin) ve sağ tarafta
düzgün bir yamaca benzeyen bir leke
ve küçük bir ahşap ev.

Arka planda bir göl,
daha da arkada alçak tepeler.
(Bu fotoğraf, boğulduğum günün
ertesinde çekildi.

Ben göldeyim, resmin tam
ortasında, yüzeyin hemen altında.

Buranın tam olarak neresi olduğunu
ya da benim ne denli büyük veya
küçük olduğumu söylemek zor:
ışığın suda kırılması
aldatabilir sizi

ama resme biraz uzun bakarsanız
beni görebilirsiniz
bir süre sonra.)

SELDEN SONRA, BİZ

Kalanlar biz olmalıyız
yalnızca, her yeri ve
bu koruları kaplayan
sisin ortasında

daha güvenli olan
yüksek yerlere doğru yürüyorum köprüden
(ağaç tepeleri tıpkı adalar gibi)

su gibi yıkarken
beyaz sis ayaklarımı,
toplayarak batmış kemiklerini
boğulmuş annelerin
(ellerinde katı ve yuvarlak kemikler)

balıklar yüzüyor olmalı
altımızdaki ormanda,
kuşlar gibi, ağaçtan ağaca
ve bir mil ötede
geniş ve sessiz kent
yitmiş yatıyor, denizin altında.

Benimle birlikte yürüyorsun, güzelliğinden
söz ederek sabahın
bir sel baskını olduğunu
bile bilmeden,

küçük çakıltaşları atıyorsun ara sıra
omuzunun üstünden
derin ağır havaya

duymadan tökezleyen ilk ayakseslerini
arkamızdan (ağır ağır) gelen
henüz doğmamışların
ve görmeden
taştan
(ağır ağır)
biçimlenen
zalim yüzlerini
henüz insanlaşamamışların.

BİR HABERCİ

Hiçbir yerden gelmedi o adam
ve hiçbir yere gitmiyor

ansızın ortaya çıktı bir gün
toprakla ağaç dalı arasına,
havaya asılmış
penceremin dışında

tüm karşılaşmaların planlanmış olduğunu
düşünürdüm bir zamanlar:
sansasyonel haberlerle
caddeden geçen gazeteci
çocukların, garson kızların ve kodlanmış
mönülerinin, gizli poşetlerle
tramvaylarda yolculuk eden
kadınların bana gönderildiğini
düşünürdüm. Ve çözmek için şifrelerini
kafa patlatırdım habire

ama bunun planlanmamış
olduğu açıktı; ne yeşil melekti bu,
ne yalın siyah beyaz
şeytan, ne de seçilmiş
bir haberci; pencerenin
dışında dolanıp duran
raslantısal bir yüzdü
ve açık seçik soyut bir anlamı
yoksa eğer, beni evlenmeye zorlayan

komşuların gönderdiği
bir aday
olabilirdi:
benim kişiime özgü değil,
geneldi belki: tüm açılardan
incelenmesi gerekti (kökeni, nerede oturduğu,
hayattaki amacı); kimlik belgeleri
incelenecck, eğer hepsi tamamsa
kendisiyle konuşulacaktı; yere
indirildikten sonra tabii.

Burada, yanlışlıkla yuttuğu yeşil
ya da siyah beyaz/ söylencelerden
hangisinin
bir barsak şeridi gibi
ondan beslendiğini
onu yerden kaldırıp
bu pencereye getirdiğini
merak ediyorum
görünmez bir iple dönerek
günden güne eridi
kişisel özellikleri

gözleri eridi
ilkin; Perşembe günü
yarı-saydam oldu eti

yüksek sesle seslenerek bana
(özellikle) bana
umutsuz iletiler gönderdi
yok olmuş ağzıyla
ve sessiz bir dille

GECE TREN İSTASYONU. HAREKETTEN ÖNCE

Galiba sürekli
hareket halindeyim
(hiçbir şey düşünmüyor
arkamda karanlık parkta
tahta bir banka çökmüş
kadın:
derin kuyulara
sürüklüyor zihnini
arkasından
kaydırakla kayan çocukların
bağırışları)

hareket ediyorum

(ve önümde bir adam
üç kat yukarıda
beyaz bir odada dikiliyor, bir jilet
(yoksa gece bir
jilet mi) var elinde
ne için olduğunu
düşünüyor

benimle hareket et.

Burada boşlukta
tıkabasa dolu bir bavulun
kenarına ilişmiş

soluklanıyorum
(lekeli giysiler, plastik şişeler,
makaslar, dikenli tel,
bir kadın
ve bir erkek var bavulda)
Bir dakika içinde her şey
hareket etmeye başlayacak: erkek
odadan dışarıya yuvarlanacak, kadın
jiletli siyah eldivenli eline alacak
ve trene binip
bir kez daha başka bir yere hareket edeceğim

Bir afiş vardı
son istasyonda
elektrikli saatin altında: *Nereye?*
anlaşılması zor bir kampanyanın bir parçası;

adları ve yerleri anons ediyor
bir hoparlör istasyonda
(sesler duragan; aradaki sessizlikler
jilet gibi ince)

bir kadın ve bir erkek
olacak bir sonraki istasyonda,
başka bir yüz ya da bir tanık
katılacak bavulumdaki
koleksiyona

Geceye döndürüyor
dünya beni.

Hazırım neredeyse:
bu kez uzak olacak.

Hareket ediyorum
ve sınırlarda yaşıyorum
(ne sınırlar)
olabilen
tüm sınırlarda.

SATRAÇ SORUNLARINI ÇÖZMEK İÇİN BİR GİRİŞİM

Küçük kızkardeşim (döşemeye bağdaş kurmuş)
bir sonraki hamlesini
imparatorluğunun düzenini düşünüyor
satranç tahtası başında

4

aşağıdaki bodrumda
annesinin çeyiz sandıklarından alınmış
ve duvarın önüne sıralanmış
işlemeli giysiler,
yitiriyorlar dik duruşlarını
kardeşim orduların karşısında
duraksadığı anda

yayılp üzerine düşüyor
satranç taşlarının gölgeleri
tarih
ele geçiriyor onu;
yükseliyor her tahta totem
bir olayın anıtı gibi

(oysa)
Uçsuz bucaksız uzanıyor ovalar
pencereleri dışında bu odanın
yeşil yeşili çoğaltıyor, yarılma anının
iç zarı açılıyor gökyüzünde
yanan bir delik olan
güneşin çevresinde.

Geriyeye, kendine dönüyor ev
yaprakların parlak kenarlı aralığında,
bir hayal gibi belirliyor uzakta
bodrum karanlığı, arkaik gümüş saatler,
işlemeli kadife koltuklar, bir av borusunun
giderek zayıflayan yankılarıyla.

İlerliyor beyaz şah
anılar, işlemler
ve köşelerle,
kaçacak yeri yok
pat oldu, kendi coğrafyalarına
uydurmaya çalışıyor
kardeşinin evrenini: yeşil kırlar üstünde
yönetilen siyah/beyaz alanların izlerini
etkiliyor seçimi

başarısız çözümü
para gibi yuvarlak bir güneşin altında
mekanik tek boynuzlu yarattığı avlayan
tahta kral ve kraliçelerin devriye gezdiği
zırhlı tahtadan dümdüz
sıralar yarattı.

Beton labirentler içinde yankılanıyor
merdivenlerdeki adımları.

Giyilmeyi bekleyerek
hışırıyor
kardeşimin bodrumundaki giysiler.

DERELERİMDE

Bu yıl uzun sürdü
sıcaklık, derelerimde
yaprakların erken dökülmesine
ve yaşlı adamlarımın ken-
dilerini anımsayarak derelerimdeki
bel hizasındaki
sarı otlar kızılağaçlar ve mor
yangınotları arasından
onları kollarından
yakalayan dalların içinden
geçtiklerini anımsamalarına karşın,

yapraksız ağaçlara tırmanan,
kanyonda yüzen
teneke kutulara taş atan
ya da daha önce
oradan geçenlerin veya
manej atlarının
toynaklarının aşındırdığı
sert patikalardan yürüyen
küçük çocukları seyrederek

benim (dingin) derelerimde,
kentin köprüleri altında
uyudular
geceleri

devedikenleri gibi açıldı yaşlı adamlarım
giysileri tohum verdi
sinekkaydı kesildi sakalları
yıllanmış bir öfke gibi
mosmor kesilerek
çılgınca sallanırken küçük çocuklar,
tırmanıp inen kankırmızı
bir gecenin
yapraksız gözkapağı damarlarına
ve dallarına tırmanıp üzerlerinde
cinayet düşlerinde
(olanaksız)
kaçma
düşlerinde
yaşlı
adamlarımın.

HALININ İÇİNDEN İNİŞ

i)

Yalnızca dağları, yelkenlileri,
destroyerleri olan
bir yüzey
penceremin dışındaki liman
camda derinliksiz bir yüzey

desenli bir halı var oysa
içeride, yerde
kahverengi yeşil mor
kırılgan bileşik yapraklar ve sert
taçyaprakları

Denizi görünür
kılıyor bu
yayılmış yatarken
göz hizasındaki bu
dolanık bahçelerde
süzülüyor güneş
bu dam akvaryumunun pencerelerinden
süzülüyor güneş

sürüklenip geçiyorum
yeşil yarı ışıktaki dalları
renkli

süslü
ve meyvelerle
ağırlaşmış

marjinal meyve bahçelerinden

uzun buz devrine

kışın

baskısı

ve sürgit kar denizde

ii)

Ama ne sallanan

ne özenle

korunan, ne de unutulmuş:

batık krallıklar

ve cennetler var

boş okyanusta

doymak bilmez yeyicinin

doymak bilmez yenilenin

soğuk mücevherli simetrileri yalnızca

parçalanmış savaş

anılan arasında

hepsi kör, hepsi aç, hepsi doymaz

pençelerini çıkarmış hepsi de

karanlıkta kükürtle ısıldayan

ya da nöronlar gibi yanan

düş yaratıklarının

ve burada

algılanan

tek şey

tümel korku.

iii)

Saat dokuz

pencerenin dışında

tabanca sesi.

Dimdik oturuyorum nasılsa

parçalayarak zarını suyun

Halının üstünde

durmuş

bakıyorum

torba dolusu kabuğa

bir kez daha koklayarak bu havayı

tutuyor

yumruk olmuş

elim

tenim

ata kalıntılarını

fosil kemiklerini ve azı dişlerini

itiraf ediyorum:

zamandan süzülerek

doğdum ben

ve sığındım

bu savaşların başladığı geceye.

İSKAMBİL OYUNU

Her zaman içinde olduğumuz bu odada:

diğer tüm oyunlardan yorulmuş olarak
kâğıtlarımızı çıkarıp
eşli ya da
tek oynuyoruz
önemli tek şey
birimizin kazanması.

Bir dam var.
Daha doğrusu iki,
belden ya da bele yakın
bir yerden birleşmiş
(kalın kadife giysinin altından
neresi olduğu
tam çözilemiyor.)
iki başlı bir kadın mı
yoksa?
İkisinin de saç
çizgilerle
geriye doğru taranmış,
ikisinin de yüzünde
planlanmış bir
yarı-gülümseme.

İkisinin de elinde
düzgün yerleştirilmiş
canlı duran

beş taçyapraklı
birer altın çiçek var.

Dışarıda bir göl
ya da bu kez bir sokak

Bir de papaz (ya da papazlar)
var, erkek olduğunu gösteren
bir sakal, elinde de
kılıç mı asa mı ne
olduğu tam olarak
anlaşılamayan
bir şey.

Siyah ya da kırmızı,
renk önemli değil:
çok küçük bir ayrım var
kupayla maça arasında.
Önemli olanlar
çiçekler ve kılıçlar;
ama onlar da düz,
karton.

Bir kamyon var dışarıda,
ya da belki bir tekne

ve bu ışıklı odada
karşılıklı oturuyoruz
masa başında

kostümsüz, giysisiz.
Senin asa görevini gören
hiçbir şeyin yok
benimse
hiçbir
çiçeğim.

KANCA ELLİ ADAM

Kolu parçalanmıştı
(yaklaşık bir yıl
önce, gençken) tanıdığım
bu adamın,
çayırlardaki ardıc kuşlarını
havaya uçurmak için
bomba yaparken bodrumda

Elinin yerinde
bir kanca var şimdi;
değişik parçaları olan
oldukça marifetli
bir aygıt bu:
yemekler için bıçak,
el sıkmak için
pembe plastik el,
toplumsal işler için
içi doldurulmuş siyah deri eldiven.

Bazen acıyacak oluyorum ona

Ama o, Bak diyor, bir fanatik gibi
parıldayan gözlerle, bir evrim

benim Kancam:
ve kolunu indiriyor
kanıtlamak için bunu: çelik soru
işareti dönerek açılıyor

ve yanan
sigarasından
ince külü
bırakıyor ve tutuyor
benim beceriksiz
narin derili pembe parmaklarımın
asla yapamayacağı
ince bir iş bu.

KENT PLANLAMACILARI

Bu yerleşim bölgesinin Pazar günü sokaklarında
turluyoruz kuru Ağustos sıcağında:
rahatımızı kaçıran şey,
bu mantıksal düzen:
bilinçli sıralar halinde dizilmiş evler
ve sağlığa yararlı ağaçlar, çevredeki
en ufak bir çarpıklığa tepki veriyorlar, tıpkı bizim
otomobilimizin kapısındaki bir sıyrığa tepki verdiğimiz gibi.
Ne şamata var burada, ne de
cam şangırtıları; hiçbir şey daha gürültülü değil
düş kırıklığı içindeki çayırı dümdüz biçen
motorlu bir tırpanın doğal homurtusundan.

Dümdüz araba yollarının düzgün
yaya kaldırımlarına olan isterisine karşın
kızgın güneşten ve bazı şeylerden korunmak
isteyen çatıların,
hepsi eğilimli;
garajlarda kol gezen belirsiz bir hastalık gibi
dökülmüş benzin kokusu,
bir yaraya benziyor tuğlaya sıçramış boya,
iğrenç bir sarmal gibi kıvrılmış plastik
boru; bir an için geleceğe götürüyor bizi

geniş pencerelerin anormal sabit bakışları bile,
gelecekte alçının arkasında ya da altında
oluşacak çatlakların öngörüsüne;

devrilmiş evlerin şu anda kimsenin görmediği
buzullar gibi yavaş yavaş ve eğimle
çamur denizlerine kayacağı bir zamana.

Kent planlamacılarının politik fesatçıların
deli yüzleriyle, birbirlerinden gizli ve kendi
özel taktikleriyle
denetlenmemiş bölgelere
yayıldığı yer burası;

yönleri tahmin ederek, tahta sınırlar
kadar sıkı geçici hatlar çiziyorlar, eriyip yok olan
beyaz havadaki bir duvara

paniği izleyerek
varoş düzeninin
karların tatlı çılgınlığında.

SOKAKLARDA AŞK

Bugünlerde
sokaklarda
aşk
ya (ölümü yaşama çeviren)
leş yeyicilerin, ya da
(yaşamı ölüme çeviren)
yırtıcıların
elinde

(Beyaz porselen
dişli ve kırmızı
porselen tırnaklı
billboard kadını

erkeklerin peşinde
farkında bile değil onlar
önünden geçerlerken
hayat verdiklerinin ona ya da
vücudunun kartondan yapıldığının
ya da arzularının
tükenmiş kanının aktığının damarlarında

(Gri giysili şu adama bak
fanila kadar yumu-
sak adımlarla kayıp çıkıyor afişinden

onu böylesine yakışıklı,
kenarları kesilmiş kâğıt gibi düzgün,

gözleri harfler kadar
temiz ve keskin gören aç kadınlar
can atıyorlar sahip olmak için ona
...sen ölü müsün, ölü müsün sen?
diye soruyorlar, umutla...)

Aşk, sokaklarda ne yapacağız
bugünlerde
ben nasıl bilebilirim
ki sen, sen nasıl bilebilirsin
ki ben

parçaları değiliz
o insanların yaşama dönmek için
bir fırsat bekleyen
birbirlerine yapıştırılmış parçalar değiliz

(Boğazının
sıcak tenine
dokunacağın bir gün ve kâğıdın
hafif hışırtısını duyacağım

ya da sen, zihnimin
içini okuduğunu
düşünen sen, dilimdeki
siyah mürekkebi tadacak ve
tenimin hemen altına basılmış olan
yazıları bulacaksın

SON PROTEUS*

Yapındaki tüm
değişimlerde
yanındaydım: kemiklerin içi boş taştan
ilikle dolu kemiğe dönüştüğü zaman da,
tehlikeli
postun yerini saçlar aldığı zaman da
boğazındaki kuş çığlığı öldüğü
derindeki ağaç kabukları ve
gözlerindeki yapraklar solduğu zaman da

yeniden her günkü insana
dönüştüğün ana kadar:
ütüden parlamış gabardiniyle
köhne masalara abanan
sokak köşelerinde dikilen uyuşuk bir ihtiyara;
geceleri sıkıcı bir yatağa hapsedilmiş
ara sıra sıçrayarak uyanan
ve ekmek kısıntısı meyve ve öne eğilmiş
bir kadın düşü gören bir uykucuya.

Pabucu dama atıldı
taş devri dillerinin.

Sıkıcı mesafelerimizi
koruyoruz bugünlerde:
horozlar gibi dikleniyoruz birbirimize
peeling salonlarının
ve kiralık dakikaların

dinlenme yerlerinde,
istenen tüm merdivenleri
tırmanıyoruz, seslerimiz
yorgunlukla yıpranıyor,
bedenlerimiz dikkatle

Benim inançsızlığımdan korkup
yeşil devasa gökler
dikemezsin,
yeniden yaratamazsın
değişik kılıklardaki söylencelerini:
sen busun artık.

Şimdi, bu ince ve puslu
hava zerrecikleri içinden geçip
yanıma gelmeye
çalışıyorsun ama
bedenine ilişkin öyküler
ya da sürprizler yok artık;

kaçınıyor yüzüm
yabancılaşmış parmaklarının
alaycı dilleri,
öpüşünün iğneli imaları
altında.

BİR YEMEK

Temiz bir masada oturuyoruz
düşünceler yiyerek temiz tabaklardan

ve görüyoruz, işte benim yüreğim
mikropsuz ve cam kadar saydam

işte beynim, kafatasının
çini kasesindeki soğuk su
kadar saf

sen konuşuyorsun
kulakta bıçak ve çatalın
metalsi klink!iyle çınlayan
sözcüklerle.

Güvence elbette önemli;
bu nedenle uzaktan yiyor
ve içiyoruz, bu nedenle
sıyrıyoruz soyut kemiği

bir yerlerde bir şeyler
saklanıyor ama
vücudumun yıkanmış
tertemiz dolabında
kendini bir rafın karşısında
düzleştiren
ve beslenen

başkalarının artıklarıyla

etin içinde
tozlar arasında yuvalanmış
sinsi, ilkel ve gizli bir böcek
demirbaş hamamböceği.

zikzaklar çizerek kaçacak
bu parlak odadaki her şeyi
süpürdüğünde ışıklar
(karanlıkta ezemezsin onu
dostum ya da arayamazsın
aklının böcek ilacı ve
tıbbi sabun kokan
elleriyle)

açlıklarımıza karşın
yine de canlı kalmayı sürdürür o

:nasıl da beslenir
farkına varılmadan dökülmüş
bir avuç aşk kırıntısıyla

HALKA OYUNU

i)

Elele tutuşmuş
Kutu Kutu Pense oynuyor
kırdı çocuklar

yanındaki
kolun içine giriyor
halkadaki her kol
teker teker geri dönüyor sonra
her vücuda yeniden

Şarkı söylüyorlar, ama
birbirlerine değil şarkıları:
şarkıların ritmine uygun
hareket ediyor ayakları

Yüzlerindeki yoğun dikkati
görebiliyoruz, önlerinde
devinen boş
alanlara
dikiilmiş
gözleri.

Yanılp eğlence sanabiliriz
bu kendinden geçişi
oysa eğlence yok bu oyunda

Anlayabiliyoruz
seyrederken
elele dönüşlerini
dikkatli ve neredeyse
hırslı (ne ayakları altındaki
otlar gördü bunu, ne kırı çevreleyen
ağaçlar, ne de göl)
dönmenin
onlar için
tek amacının
(hızlı
yavaş)
dönmek dönme
olduğunu

ii)
Bu odada
seninle olmak

camı erimiş bir aynadan
jelatin
kıvamına
geçmek gibi

Tam bir yansıma
olmayı reddediyorsun
(ben de)
ama yine de kopup
ayrılmıyorsun camdan.

Bir dolu ayna koymaları
doğru
aslında
(elle yontulup biçimlendirilmiş)
tavanı yüksek ve
gardropları boş bu odaya;
bir ayna da
kapının arkasında.

Birbirleriyle tartışan, çekmeceleri
açıp kapayan insanlar var bitişik odada
(duvarlar ne kadar ince)
beni; belki
bakıyor ama görmüyorsun
onları dinliyor, belki de
kendi yansımanı
seyrediyorsun
başının arkasından ya da
omuzunun üstünde bir yerden.

Yer değiştiriyorsun ve bel veriyor
altımızdaki yatak, kaybederek odak noktasını

birileri var bitişik odada

her zaman

(yüzün uzak,
dinliyorsun)

birileri var bitişik odada.

iii)

Bir amaç
var gibidir
tüm oyunlarında
çocukların

ne denli
soyut gözükseler de
ilk bakışta

Geceleri onlara ormandaki
canavarca savaşların gizli
ihanetlerin
ve zalim cinayetlerin
söylencelerini
okuduğumuzda
nadiren kulak verirlerdi bize;
biri esner ve kıpırdardı durmadan; bir çekicin
tahta sapını kemirirdi
bir diğeri;
ayak parmağındaki minik bir kesigi incelerdi
en küçükleri,

öykülere ilgisiz kalmaları
ve ölmekte olan kahramana
son kılıç darbesi inerken
kıllarını bile
kıpırdatmamaları
şaşırtırdı bizi.

Kazdıkları siperleri
bulduk

sahilde yürürken
ertesı gece:
kumdan hendeklerinin kenarlarına
dikilmiş ucu sivri kazıklarla
güçlendirilmiş siperleri

ve bir göle iliştirilmiş
köprüleri olmayan bir adayı:

(bir saat içinde
suyun aşındırmasına
karşın)
son bir girişimdi
belki de
bu gece sahillerinde dolaşan

(kılıç yürekli) herkesten
uzak ve güvenli
bir sığınak yapmak için.

iv)
Odaya dönüyorum:
senin tüm sözcük-
oyunlarının, vücudun
planlanmış tuzaklarının
şakacıktan dokunmalarının
beni belli bir uzaklıkta tutmak

ve benim orada olduğumu
kabul etmeme
girişimleri olduğunu
fark ediyorum şimdi

yüzümü seyretmeni
seyrediyorum
kendi vücudunun
aniden keşfedilmiş bir parçasını,
belki de bir sivilceyi
görmüş gibi: kayıtsız görünerek
ama yine de müthiş bir merakla
yüzümü seyretmeni

çocukluğunda
bir iz sürücüsü
olduğunu
kalemimi ya da işaret parmağını
haritanın üstünde
ırmakların ve dağları gösteren
değişik renklerin üstünde
dolaştırdığını
(o yerleri aynı
yerde bulabilmek
için) yer adlarını ezberlediğini
söylediğini anımsıyorum

Benim izimi sürüyorsun şimdi de
bir ülkenin sınırının ya da
senin çok bildiğim teninde
tuhaf bir yeni kırıksıklığın izini sürer gibi

ve mıhlanmış, yapışmış
gibiyim ben, yayılmış
haritasına bu odanın,
beyninin kıtasının

(burada ve henüz burada olmayan,
gardrop ve aynalar gibi,
duvarın içinden gelen ama
vücudunun yatakta aldırmadığı sesler gibi),

çakılmış gibiyim
soğuk mavi çivileriyle
gözlerinin

v)
Bir zamanlar kale
şimdiyse müze olan gri taş blok
gibi çocuklar:

başka zamanlardan
başka ülkelerden getirilmiş
silah ve zırhlardan hoşlanıyorlar
özellikle

ve günlerce kılıçlarla doluyor

çekmeceleri, evlerine gittiklerinde,
güneş ışınları biçimindeki arkaik topuzlarla,
kırılmış kalkanlarla
ve parlak kızıl patlamalarla

Onlar topları
keşfederken
(bizim çocuklarımız değil onlar)

biz dışarıda geziniyoruz
toprak siperlerin yanında
gözleyerek nasıl ufalandıklarını
ayakların ve çiçek köklerinin
sürgit saldırıları altında;

Kırılğan duruyorlar
içeride, kalede
cam sandıklar içinde şimdi,
bir zamanlar dışarıda
savaşlarda kendilerini
parlatan silahlar;

(Kemer ve parke taşlarının
Nasıl büyük bir titizlikle
yontulduğunu düşünüyorum da)
günümüzde
artık (çok fazla)
savunmaya değer olmayan şeyler
niçin böylesi ince ve özenli
bir biçimde korunur
acaba?

Güvence oyunu oynuyorsunuz
yetim oyunu oynuyorsunuz

yalnızlığı bağırın
yırtık pırtık kış oyununu

(açım: bunu benim de oynamamı
istediğini biliyorum)

resim gibi her pencerede duran
kimsesiz çocuk oyununu

cama yapışmış acıyan
burunla, ensede biriken
karlarla,
mutlu aileleri seyrederek

(bir kıskançlık oyunu)

O yine de nefret ediyor onlardan: Victoria
dönemi Noel kartları onlar:
mutlu şöminelerinin
ve saten kurdeleli
varoş kahkahalarının
altındaki pigmentleri gösteren
ucuz kartlar hepsi de,
ve kendilerine özgü
oturma odası oyunları var:
babayı ve anneyi oynayan
baba ve anne

Dışarıda
soğukta kalmaktan
yine de
mutlu

(kendisine sarılıyor o).

Sana bunu söylediğimde
(gösterişli bir saçak buzu gibi
sahte bir gülüşle) diyorsun ki:

Sen de öyle yapıyorsun.
Bazı durumlarda
bir yalan bu, ama gerçek olduğunu
varsayıyorsun, her zamanki gibi:
her ne kadar başka mevsimlerde
başka pencerelerin dışında durmayı
istesem de.

vii)

Yeniden yaz geldi;
aynı şarkıyı söyleyerek
donup duruyor çocuklar
aynalarında bu odanın;

Kuru otlar gibi sert
bu doğal yatak,
ufak çukurları olan
bu buruşuk yatak örtüsü
yeşil çayırları onların

orayı çember gibi kuşatan
ağaçlar var bu eskimiş duvarların içinde
bu tıkanmış alçak lavabo
onların gölü

(yakındaki bir sahile bırakılmış
bir sandviç parçasının çektiği
bir eşekarısı geliyor
(bu ayrıntılarda
ne kadar da dikkatlisin);

çocuklardan biri çıkmak istiyor
ama bırakmıyorlar)
Kendi oyunlarının
katı kurallarına göre
döndürüp duruyorsun onları,
ama en ufak bir eğlence yok bunda

ve kolkola
yatarken biz, ne birleşmiş
ne ayrı

(kemikten bir kafesteki
omurgasız bir kadına,
altüst olmuş terkedilmiş bir kaleye
döndürüyor beni gözlemlerin),

onların şarkılarıyla eşzamanlı
kıpırdıyor dudaklarımız,

bitişik odadaki çekmecelerin
açılıp kapanışını
dinliyoruz

(elbette her zaman
tehlike var ama
nereye atarsınız onu)

(sıcak havadan yapılma
yuvarlak bir cam kafesi
döndürüyor çocuklar
iplik kadar ince
böcek sesleriyle)

ve biz, odadan odaya dolaşmanın,
savunma alanlarımızın
yerini değiştirmenin
tekdüzeliğine yakalanmış olarak
burada yatarken

bu kemikleri kırıp
parçalamak istiyorum, senin
(yaz,
kış)
hapseden ritimlerini
cam sandıkların tümünü,

tüm haritaları silmek,
senin şarkı söyleyerek
dönen çocuklarının
koruyucu kabuklarını
kırmak istiyorum

halkanın kopmasını
istiyorum.

KAMERA

Bu anı istiyorsun:
neredeyse bahar, yürüyoruz birlikte
rüzgar esiyor

yürütüyoruz
yapraklarını gözüümüzün önünde örüyor günışığı
rüzgar pazar günleri gibi boş

yağmur kuruyor
kurtlu su birikintilerinde kaldırımların,
ışığın tırmaladığı gözkapaklarımızda, esintili
(parmaklarımızda
gecenin artıkları

bunu çekmek istiyor
ve bize nasıl duracağımızı gösteriyorsun;

güzel bir açı yakalamak için beni bir kilisenin
önünde durduruyor
ve çimlerin üstünde poz verdiriyorsun;

bulutların hareket etmesini istemiyorsun,
rüzgarın balçıklı temeller üstünde yükselen
kiliseyi sallamasını da,
güneşin gökyüzünde hareketsiz kalmasında
diretiyorsun

planlanmış enstantanen için.

Ey fotoğrafçı
senin cam gözünü nasıl severim ben?

Şu anda neredeyse
yeniden bak, silinip gitmeden
üstündekiler, o anı nesnene,
o parlak fotoğraf kağıdına:

yaprakların çözüldüğü
bir güz sonu bu

ön planda gözüken çamurlu
moloz yığını, kilise

çimenlere saçılmış
giydiğim giysiler
ceketim çıplak ağaçta sallanıyor

neredeyse ışık hızıyla
ufka doğru uçan
o küçük siyah nokta

benim

KIŞ UYKUCULARI

Yanyana yatıyorlar
kalın bir sessizlik yorganı altında.
Karla doluyor hava.

Pencere sayesinde
giderek içerdeki odayla birleşiyor
sürüklenen arazi

rüzgarla kabararak
kırışıyor
beyaz çarşaf: hiçbir şey
güvenli değil bu derin uykuda

belki onları bir arada tutan
bu yüzen yatak yalnızca,
tehlikelerle çalkalanan denizlerde
onları taşıyan yaşam-salı.

Tozlar uçuşup birikiyor
yatağın altında;
ölü yapraklar, kırılmış
ince dallar, küçük hayvanların
suda ıslanmış kemikleri
toplanıyor
kar altında, deniz tabanı üstündeki
tortu gibi.

Dışarıda, boğulan adamlarla
doluyor her yer

ve gerilmiş uzak yakın

kadının yanında

kadının durumu anlamasından bir süre önce
batıp boğulmuştu adam.

İGLOO'DA BAHAR

Yüzünü göstermesinden uzun süre önce
ortalığı kavurdu güneş, çatının
üzerinden sıyrıldığında
gördük onu yalnızca.

Şaşkına döndük ışıkla

bitmeyecek bir gecenin ortasında
yaşadığını düşünen
bunun için de kendi sıcaklığını saklamak için
zaman harcayan bizler.

Bir süre önce yaptım bu evi,
en soğuk mevsimi istiyordum çünkü,
güneşin yerini alabileceğim
bir mevsimi

oysa beni ve bu insansı
yanlış hesaplarımızı dikkate almadan
kendi kurallarına göre
dönüyor dünya

sıcak bir okyanusa doğru
sürükleniyoruz bu nedenle
büzülen bir kış parçası üstünde

(buzun masumiyetinde
bu denli uzun süre
donmuş kalmış iki kişi için
yüzmek inanılmaz bir şey
olurdu)

bizimle yıkım arasındaki
tek şey olan buzun eşliğinde.

BİLİCİ KADIN

Kararan arka avluda
penceremin altında
savaş oyunu oynuyor
çocuklar
çiçek kümeleri arasında

raflarımda sıra sıra
şişeler

orada yaşamayı
seçmiş bilici kadınım
(her kadının bir bilicisi olmalı)

küçük akşam yemeklerinde boşalmış
ince yeşil şarap şişeleri
rahat uykularla boşalmış
turuncu-kahverengi ovaltine kavanozları

kestiriyor bilici kadınım
bu uykuların birinde
turşuluk bir bebek gibi
buruşmuş, bir acayıplikler fuarında
saçsız, iki-başlı hilkat garibesi

yumurta akına benzeyen
bakışsız gözleriyle

durmuş solmakta olan
kente bakıyorum

çocukların çok çeşitli
sesleniyor bana
Ben ölmek istemiyorum
ama Sen madem ki doğdun

heyhat er yada geç ölmelisin
tabancalar gibi gürlüyor dakikalar
birleşmenin ya da çoğalmanın
yararı olmaz sana
görüyorum bunu
bilicilik yapıyorum

ama bana ulaşmıyor o.
Yaşlı örümcek
bilici kadın,
tıpanı açıp
biraz hava vereceğim
ya da görmezden geleceğim seni.

Şu anda
bir zeki hileler
torbası benim, doğum-
günü armağanları gibi kurdeleyle sarılmış
beş duyu çözülüp açılıyor
çevremdeki yırtık bir ağda

ve bir erkek dansediyor
mutfagımda, bir
metronom gibi salınarak
cebindeki yarı dolu şişeye
kahvaltıya kalma
umuduyla

biliyorum
roket bulmacaları var
oyuncakları arasında arasında çocukların

koşarak tükeniyor zaman
tıkırdayan kalçalarında
erkeğin, mutfagımdaki
yumuşak vertebra üstüne
sıcıyor kopan kafatası
çiçek
yatakları öngörüyor bunu

patlama sonrasının
parlaklığıyla yanıyor kent
tüm sokak ışıkları yanarken

Aldırmıyor şimdi
kendisini Ben diye
adlandıran
şey

ben de aldımıyorum

benim sağ kolum olan
bilici kadınıma bırakıyorum bunu
o bunun için var çünkü
güvenle şişelenmiş
acıları ve camdan
umutsuzluklarıyla

GÖÇ

i)

Sisli doğunun alegorilerinden
kaçıyorum: ata mirası olayların
belleklere yapıştığı; eldivenli her el sıkışın
bir parmak işareti olabildiği; korsan kemiklerinin
ya da tahta gibi yontulmuş çıkık çeneleriyle
gençleri geçmişte yaşanan kötülüklere karşı uyaran
metodist büyükbabaların yansıma
ve kalıntılarını görmeden
mağaza vitrinlerine bakamadığınız;
henüz tümüyle unutulmamış tarihlerin
çürümüş siding'li çiftlik evlerinin
tahtalarına sindiği doğudan kaçıyorum*

gün boyu ne denize ne de
karaya bakan iskelelerde
oturur balıkçılar, eski düşünce
ağlarını açarlar
ve onarırlar

ve dil yasadır orada

batıya koştuk

tarihsel başlangıcı
henüz biçimlenmemiş
bir yer aradığımız için

(beynin karanlığı üzerine
asılmış bir şelaleydi
tren)

ama ierlerdeki gller şaşılacak derecede
eski okyanusları, ilk tufanı
anımsattı bize: kan-
düşmanını ve maddeyi
(şelaleye mi benziyordu trenimiz
yoksa bir deniz yılanına mı?)

ve tarih öncesinde
olduğu gibi
öylesine boştu ki ovalar
bir avuç katı nesne, gizli ama
bir işaret direğinden
çok daha ani büyük
çağrışımlar yaratıyordu bizde

(hiçbir insanoğlunun
ya da yanmış bir kemiğın
olmadığını düşündükleri
bir çöl düzeyinde kazıp çıkarılmış
üstü yazılı kırık bir çömlek ya da kase gibi)

orada hiçbir elmanın
yetişmediğini biliyorduk ama
bir harikaydı
her bodur ağaç kıvrılmış bilgeliğıyle

ve at toynaklarının çiğnediğı
ırmağın kıyısındaki
hiçbir şeyi görmeyen o yaratık:
insan başlı
bir at olamaz mıydı?

başlangıçta
dağlar bile
konik, sonra
ikonikti:
(çölde
çadırlar? üçgen
gemiler? kuleler? göğüsler?
sözcükler)

barikatlar karşımızdaydı
yeniden
ii)

Geçide geldik, önümüzdeydi
dik ve yarık boğazlar
sonunda:
trenden dışarı attık:
ne kadar valizimiz,
bagajımız varsa doğuya ait,
raylara bıraktık
doğuyla olan
tüm bağlarımızı

(ve (gördük) trenimizin
devrilme tehlikesi olan
gerçek bir tren olduğunu: gergindik, soluğumuz
tutulmuştu bu yeni dağların arasında
ve girdik
özgürce

yepyeni
sokak ve tepelerde
özgürce ortaya çıkan

ve sürekli olarak
ve çaktırmadan bize yaklaşan
(omuzumuzdaki o soğuk dokunuş)
bu özgür oluşumun içine.
tam istediğimiz gibi silinip
temizlendi yüzlerimiz

(ama yeni
evlere, yeni
tabaklara, yeni kırıntılara
gereksinmemiz vardı)
iii)

Umduğumuzdan daha çok
ikinci el dükkanı var burada:
beraberimizde hiçbir şey
getirmemiştik ama (öyle düşünüyorduk)
açmaya başladık eşyalarımızı.

Üstüne gelin ve damatların
adlarının baş harfleri kazınmış
eski pirinç karyola;
kırılmış porselen çay fincanları: yaşlı totemik
anneler; bir sandık dolusu
giyilmiş şapka.

Ormanda, hâтта üstünde yürünmüş
patikalardan ayrı, (testereyle kesilmiş
incir ağacı kütüklerinden, bundan
çok önceleri
buradan pek çok kişinin

geçtiğini söyleyebiliriz
(çivi yazıları vardı
üstünde ağaç kabuklarının)

Doğal gözükmek için
sanki kasıtlı olarak
topraktan yeşil çıkıyor
her şey burada. (Öyle sanıyorum ki
baktığımda iskeletlerim hâlâ
pencerede duruyor olacak,
tıpkı kitaplar
ve parmaklı eldivenler gibi.)

Sahi, bir de limanda kalmayı
reddeden deniz var:
ya donuk hava
oluyor ya da bu sahillerin üzerine
küçük boğulmuş eller gibi
kahverengi deniz yosunları
fırlatıyor

(balıkçılar
burada da
ağ atıyorlar denize)

duyarsız dağlar
yuvarlanıyor
(belki de ilk balinalar?)
kaçışı olmayan
sisler içinde

İÇERİLERE YOLCULUK

Bir dolu benzerlik var
bakıyorum da: gözlerin bir duvar
gibi düzleştirdiği, birbirlerine kilitlenmiş
tepeler, içlerine girmek istediğinizde
açılıyorlar; kırlar gibi sonsuz
oluyorlar; uzadıkça uzuyor, kökleri
çoğu kez bataklıkta olan
ağaçlar; yoksul bir ülke bu;
elle dokunmadıkça tam olarak bilinmiyor
uçurumun sarplığı ve ulaşamıyor
bunun için de. Yolculuk çoğu zaman
bir noktadan başka bir noktaya
kolayca ulaşmak, haritada kare biçimindeki
bir alanda işaretli bir yere
kesik çizgili bir hat boyunca gitmek değil,
ama ben her zaman bir dallar ordusu,
değişken ışık ve karanlık tarafından
kuşatılmış olarak yolculuk ediyorum;
bundan ayrı
varış noktaları yok.

Ayrımlar da var doğal
olarak: güvenilir krokilerin yokluğu;
daha da önemlisi, küçük ayrıntıların şaşkınlığı;
iskemlenin altında, olmaması gereken bir yerde,
dikenli çalıların arasındaki ayakkabın;
mutfak masası üstündeki parlak
beyaz mantarlar ve bıçak; yolumun üzerinde

karşıdan karşıya gerilmiş bir tümce, aniden
düşen bir ağaç gövdesi gibi
dun oradan geçtin eminim
(yine kısır
döngülerde mi dolaşıyorum ben?)

ve her zaman tehlikeyle burun buruna:
niceleri geldi buraya
yalnızca birkaçı güven içinde geriye döndü ama.

Pergelin yararı yok; güneşin tutarsız
hareketlerinden yönergeler almanın da;
bomboş bir çolde uzaklara seslenmek kadar
anlamsız burada sözcükler;
Ne yaparsam yapayım
aklımı korumalıyım. Biliyorum
başka yerlere kıyasla
yolumu sonsuza dek
kaybetmek
daha kolay benim için
burada

TAHTA VE TAŞ NESNELER

i) Totemler

Ağaçtan yapıma insanlarla dolu
parka gittik:
durağan, çok boyutlu
köklerinden sökülüp başka yere
götürölmüş insanlar.

Yüzleri onarılmış,
henüz boyanmıştı.
Önlerindeki ağaçtan yapıma
diğer insanlar
birbirlerinin kameralarına
poz veriyorlar,
yakınlarındaki yeni bir stand
kopya tablolar ve anı eşyaları satıyordu.

Biri gerçekt i içlerinde.
Parçalanıp yere düşmüştü sırtüstü,
hain bir çarpma sonucu ya da
küçük kışlara verdiği savaşım la.
Kafalardan yalnızca biri
sağlam kalmıştı o da
çürümeye başlıyordu
ama yaşlı tahtanın gerçek
dünyaya dönme
çabas ında, özenle yontulmuş
figürlerin

gereksindiği
bir hayat vardı.

Bize gelince, yıl boyunca parkı gezen
biz diğer tür turistler için
tapınılacak bir şey yok;
ne kendi resimlerimiz, ne gök-
mavisi fetişler, ne satın
alabileceğimiz
ya da bizi gülümsetecek
kartpostallar.

Hâlâ bizim için yaşayan
birkaç totemimiz var;
Geçip gidiyor olsak bile
görüyoruz camın içinden

sararmış otlardaki ölü ağaçları
bataklıklardaki beyazlaşan ölü kökleri

ii) akıltaşları

Konuşmak zordu. Sahilde
rastladığımız yerde
renkli çakıltaşları topladık
konuşmak yerine.

Denizle düzleşmişler, denizle tamamlanmışlardı.
Anlatmak istediklerini
biçimlerine yansıtmışlardı
tıpkı sözcüklerin biçimleri gibi
ender ve gerekli

ve sonunda
konuşmaya başladığımızda
havaya döküldü
yankıları seslerimizin tek ve
katı ve yuvarlak ve gerçek
ve sonra
hafifleyip kayboldular,
topladığımız bir avuç çakılı
eve götürmenin anlamı yoktu, sahildeki
diğer renkli çakılların üstüne döktük onları
ve tam gitmek için geriye döndüğümüzde
bizim ani hareketimizden
ürküp dağılan bir küçük kuşlar sürüsü
geçip kayboldu
üzerimizden: bir an için

katı ve somut çakıltaşları
atılmıştı
gökyüzüne

sözcüklerin uuşuydu bu.

iii) Taştan oyulmuş hayvanlar

Elden ele dolaşıyor
taştan oyulmuş
hayvanlar
halkanın çevresinde
ısınana kadar taş
dokunuşlarla, hayvanın taştan yapılmış
belki de taşın ortaya çıkarılmış
gerçek formu olan
formunu
bilmiyor eller

ve eller, parmaklar
ve ellerin gizli küçük kemikleri
bükülüyorlar hissetmek için formu,
kendilerini biçimlendiriyorlar, soğuyarak
soğuguyla taşın, hayvana dönüşüyor
onlar da, ta ki deri
hayvanın bir insan olup olmadığını
araştırana dek

Sonra karanlıkta
hâтта hayvan gittikten
sonra, o içsel biçimin
imgesini korumayı
sürdürüyorlar

sıcak elleri tutan
eller yarı-biçimlenmiş
havayı tutan eller

PRE-AMFİBİ *

Bedenimi dinginleştiren
kalıntılarıyla uyarılarak
yatışıyorum yeniden,
sarılıyorum sana
tıpkı suda yüzen bir dala
sarılmış bir yosun gibi

çevremi kuşatan ve giderek büyüyen,
karanlığın kahverengi tortularıyla
filizlerini gönderen,
bizim biçim değiştirerek bu
sebze etinin
köklerin bu sessiz doğumunun
sıcak çürümesinin bir parçası
olduğumuz bir bataklığı andıran
bir uykuyla

sen, gözlerle
havadan oyulmuş biçimlerinle
ve günün parlaklığından
kurtulmuş olarak
çevresine çizgi çizebileceğini
bir şey, sertliklerine göre
hesaplanması gereken
yerdeki öge
olduğunda,

ama belirsizce iniyorum
burada içine çöküyor soluğumuz
kanımızdaki yeşil ve tembel
milenyumlara
tüm atalarımız
sıcak hareketli balıklar

Yer değiştiriyor
yeryüzü, azaldığında
gelgitler, odaktan önceki
anı getirerek; ve uyanmanın
katılaştıran katmanları içinden
görüyoruz birbirimizi

kurumakta olan bir dünyada
şaşkın, allak bullak

çalıyoruz, yeni ciğerlerimizdeki
kaba hava ve sabahın kıyılarını
acımasızca kavuran gün ışııyla

**Amphibian: Hem karada, hem suda yaşayan ilkçağ hayvanı*

ÖLÜDOĞAYA KARŞI

Bir masanın ortasında bir portakal duruyor:

Belli bir uzaklıktan
onun çevresinde dolaşıp
bu bir portakal demek
yeterli değil:
bizimle işi olmaz
onun, hiçbir işi olmaz:
yalnız bırak onu

Elime alıp
kabuğunu soymak
istiyorum
onun;
Portakaldan öte
şeylerin söylenmesini
istiyorum bana: onun
söyleyeceği şeylerin

Ve sen, bastırılmış gülüşünle,
güneşin altındaki bir portakal gibi
masada, karşımda
oturuyorsun: sessiz

Sessizliğin
yeterli değil şimdi
benim için, hangi rahatlık duygusuyla
kavuşturursan kavuştur ellerini, önemli değil;
günüşığında söyleyebileceğin ne varsa
onları duymak istiyorum ben:

çocukluk öykülerini,
amaçsız yolculuklarını,
aşklarını; eklemli
iskeletini: duruşlarını: yalanlarını.

Bu portakalsı sessizlikler
(günüşığı ve gülümseme)
seni konuşturmaya
zorluyor beni;
şu anda kafatasını bir ceviz
gibi kırabilir, seni konuşturmak
ya da içini okumak için
bir balkabağı gibi doğrayabilirim onu

Ama sessizce:
eğer portakalı yeteri kadar
dikkatle elime alıp
özenle tutarsam

Bir yumurta
bulabilirim
bir güneş
bir portakal ay
belki de bir kafatası; olmasına
istediğim şeye

çevirebilir onu belki de
elimdeki tüm enerjinin
merkezi

ve sen, adamım, portakal öğleden sonra
aşığı, nereye
oturursan karşımda
(masa da, trende, otobiüste)

yeterince sessiz
ve uzun
seyrederim seni

şunları dersin belki sonunda
(belki hiç konuşmadan)
(dağlar var
kafatasımın içinde
bahçe ve karmaşa, okyanus
ve kasırga, büyük büyükannelerinin
portreleri, sınırlı bir gölgenin
perdeleri;
çöllerin; özel
dinazorların; ilk
kadın)

bilmek istediğim tek şey:
anlat bana
her şeyi
başlangıçta
olduğu gibi.

ADALAR

İki ada var:

Biri daha büyük, bize bakan tarafta
derin göle dimdik inen
dik granit uçurumları var;

diğeri daha küçük, karaya
daha yakın, içinden resifler
çıkıyor, suyun içinde bel hizasında
gri ölü ağaçlar.

Yalnız olduklarını,
her zaman da yalnız olacaklarını biliyoruz onların.

Göl dikkat ediyor buna,
çoktan tepe olmuşlardı
gitseydi eğer,
ve hâlâ
gözden ırak olmak
istiyorlar.

(Biz
ikimiz)
uçurumun tepesinde durmuş
bakıyoruz
büyük adamızda

(beraber olma güdülerimizi
yatıştırıyor belki de
simetri ve oran)
ve seviniyoruz

iki tane oldukları için.

İLERİYE VE UZAĞA MEKTUPLAR

i)

Bizim için yararı yok
bunun
yararı yok, dedim
kapatarak sana kapılarını.

Kâğıtlardan yapılma
bir evrende yaşıyorum ben.
Çadırlar kuruyorum
iptal edilmiş pullardan.

Okumuyor, buruşturup
atıyorum
yolladığın mektupları

söyledim

her şey senin eserin

uzakta kalman, her şey.

ii)

Karşıma çıkmanı
İstemedim.

Yapma dediğim halde
nasıl avucumun içine
aldın
beni

Beni kendi dünyamda
bırak
çizdiğim sınırların içinde kal
diye yazdım, ama

kendi geniş alanlarını yaratıp

beni içlerine almalarını sağladın.

iii)

Rahatça evime geldin
ve senden istenmeden
bulaşıkları yıkadın,

benim karmaşa anlarım ve
altüst olmuş geceyarılarımla
kirli tabaklarım arasında
bir ilişki kuramıyordun
çünkü:

günlük doğal düzeni
sağlamak yeterliydi senin için.

Bu benim için anlamsız ama:

Güzel temiz tabakların
yeterince önemli olmadığı
bir evde yaşıyorum

ben.

iv)

Aşk ayağa düşmüş bir sözcük

dişçilerin konforlu
bekleme odalarındaki
magazin öyküleri gibi orta malı,
aşk benim için bu değil ama.
Nasıl ağzına alırsın onu?

Keşke ben de senin
ince narin omurganı
kaşlarını
ya da ayakkabılarını
beğeniyorum diyebilseydim

ama sen orada durmuş
aptal aptal

aşktan sözetmeye zorluyorsun

beni

v)

Kartlardan yapılma şatomu
deviriyorsun bir üfleyişte

başka mekanlar kuruyorsun
ellerin tahtanın, ayakların
kumun üstünde

büyük bir cömertlikle
dağlar, uzaklıklar
boş plajlar kayalıklar
ve günışığı yaratıyorsun
sakin sakın yürürken denize

ve tuzu tadıyorsun
döndüğünde,

bir araya getiriyorsun
kendi bedenimi; başka bir

yer

yaşamam için
içinde.

vi)

Cafcaflı, gösterişli şeyler giyemem
ben. Öyle şapkalar da takamam.

Örtüleri, aptal tüyleri
ya da başımın üstünde büyüyen
yapay gülü
ne yapayım?

Bu tuhaf, kürklü coşkuyu
ne yapayım ben?

vii)

Neleri icat ettin
neleri yok ettinse
ölümlü
ellerinle

öylesine ustaca yaptın ki
zamanında fark edemedim bile

iyi ama, tüm bu duvar kâğıtları
nerede?

Çatısızım
şimdi:

benim için
yaptığın gök
çok açık.

Acele
birkaç mektup daha gönder bana.

BİR YER: FRAGMANLAR

i)

Sınırdı yaşıyoruz burada,
şaklayan kırbacı altında kışın,
buzdan evlerde
korkuyla,
çok da can atmıyoruz buna:
elimizden geleni yapıyoruz
ayakta kalabilmek için
varımız yoğunuzla.

ii)

Yolumun üstünde olmayan
az uğranılan bir kasabadaki
yaşlı bir kadını ziyaret etmiştim bir zamanlar:

derli toplu bir evi,
eski tarz ve fakir olmasına karşın
temiz bir oturma odası vardı:

saçaklı bir yastık
şömineye dizilmiş cam
hayvanlar (bir kuğu, bir at,
bir boğa); bir ayna;
Scotland'den gelmiş bir çay fincanı;
hanedandan kalmış birkaç kaşık;
bir lamba; bir masanın ortasında
bir kâğıt bastıracağı:
suyla dolu
cam küre ve
bir ev, bir adam, bir kar fırtınası.

Olabildiğince tozsuz
ve örümceksizdi
oda.

Eşikte durdum
her tarafı gören bir noktada

ara sıra dağınıklık olsa,
bir iki eşya sırtısa bile
yine de hassas dengesini
koruyordu, bu alçakgönüllü
ama disiplinli
iç düzen: dışarıya gelince, yolun
kenarındaki hendek; esiyle sallanan
kuru kamışlar; düz ıslak çalılar ve
süpürülüp giden gri bulutlar
dış düzeni simgeliyordu.

iii)
Kentler ileri karakollardır yalnızca.

Kar ayakkabıları üstünde yürür gibi
betonun üstünde yürüyen şu adama bak:
yolu yokluyor
yosunlu bataklık, köklerden ve çürümüş
kahverengi bitkilerden oluşan yumuşak halı
ya da kolayca kırılabilen
buz tabakası ve erimiş kar
ya da alttaki sular
emip yutuyor onu

Ağırkanlı bir akıntı gibi
sürükleniyor toprak.

Burgaç gibi dönerek, ağır ağır
denize doğru sürükleniyor dağlar.

iv)

Buraya gelen insanlar da
sürükleniyor: havaya yayılıyor sessizce
sisli, bulanık bedenleri
bu yıldızlararası kaldırımlardan

v)

Olması gereken bu
tıpkı uzay dışındaki gibi
yıldızların büyüyen gözün
yanan tozun uçan
zerrelerinin siyahlığına
dümdüz yapıştırıldığı
dış uzaydaki gibi

vi)

Merkez yok;
bizimle yolculuk ediyor
merkezler
gölgelerimiz gibi görünmeden
güneşsiz bir günde.

Geriye devrilmeliyiz:
o denli ön plan var ki.

Şimdi, gözlerimizin önünde
ince dalların hareketi; kuşların
göz hizasındaki tüyleri ölü ağaç
gövdeleri; liken
parçası
ve aşka düşmüş, organların
ve parmakların curcunası, derideki
gözenek ve çizgilerin dokusu

vii)

Ve sarmalıyor bizi diğer duyu;
bir şeyi yitirdik,
adına yazı dediğimiz
ve önümüzde kilitlenen
şeyleri açacak bir anahtarı
ya da belki (olası bir maden,
kayadaki bilinmeyen metal damarı gibi)
kaybolmamış ya da gizlenmemiş
ama henüz bulunamayan
bir şeyi

bu karışıklığı, bu büyüklüğü
ve yok oluşu açıklayan
ve koruyan bir durum

ne yukarısında, ne arkasında
ne de içinde, ama onunla olan
bir şey: bir

kimlik:
görebileceğimiz kadar büyük ve yalın
bir şey.

KÂŞIFLER

Birkaç dakikaya kadar gelip
bu adayı bulacaklar
kaşifler.

(Kıraç bir ada bu,
kayalık, yalnızca birkaç ağaç
ve ince bir gübre tabakası
barındıran, neredeyse bir yatak
kadar küçük bir ada.
Bugüne kadar
keşfedememelerinin
nedeni de bu)

Tekneleri yaklaşıyor,
bayrakları dalgalanıyor,
kürekleri suyu yarıyor.

Şenlikler cümbüşler yapıp
naralar atacaklar
daha önce farkına varmadıkları
bu adayı bulunca

çok şaşıracaklar

ayak basacak
ya da keşfedecek çok az şeyi
olsa da bu adanın;

(henüz göremiyoruz onları;
geldiklerini biliyoruz ama,
her zaman birkaç dakika
geç kalırlar çünkü)

iki iskeletten
geriye kalan
bu çürümüş kemiklerden
ne kadar uzağa
ve niçin
atıldığımızı

söyleyemeyecekler

SAKİNLER

İlk teknenin kıyıya değmesinden
bir saniye sonra
bir sancı kadar kısa süren
bir çatışma oldu
ve sonra kara parçası işgal edildi.

(doğal olarak sahil mahil
yoktu ortada:
yollar ve duvarlarla
şiddeti azaltılan
dalgaların getirdiği
nesnelerle
bir kara parçasına
dönüşmüştü su)

ve onlar gelmeden önce
mavi yeşil çağlar sırasında
köpekbalıklarının saldırıp
dişlerini geçirdiği bizlere gelince,
denizden uzak bir yerde
bir kayanın sırtında
kendi adamızı tanımlarken
buldular bizi.

Kurtlara sundular
eklemsiz iskeletimizi
(o denli iç içe geçmişti ki
her şey, bir leşi andırıyordu)

Kemiklerimizin yeniden ete büründüğü,
ağaçların ve otların
yeniden büyüdüğü
katı granitin içine
gömdüler bizi.

Bizler bu toprakları bir arada tutan
tuz denizleriyiz
hâlâ.

Bu kaburga kafesinin içinde
atlar otluyor şimdi

ve yeşil gülüşlerle
koşuyor çocuklar (bilmeden
neresi olduğunu) çayırlarında
açılmış ellerimizin.

İÇİNDEKİLER

Bu Benim Fotoğrafım/8
Selden Sonra, Biz/9
Bir Haberci/11
Gece Tren İstasyonu, Hareketten Önce/13
Satranç Sorunlarını Çözmek İçin Bir Girişim/16
Derelerimde/18
Halının İçinden İniş/20
İşkambil Oyunu/23
Kanca Elli Adam/26
Kent Planlamacıları/28
Sokaklarda Aşk/30
Son Proteus/32
Bir Yemek/34
Halka Oyunu/36
Kamera/48
Kış Uykucuları/50
İgloo'da Bahar/52
Bilici Kadın/54
Göç/58
İçerilere Yolculuk/63
Tahta ve Taş Nesneler/65
Pre-Amfibi/69
Ölüdoğaya Karşı/71
Adalar/74
İleriye ve Uzağa Mektuplar/76
Bir Yer: Fragmanlar/81
Kaşifler/85
Sakinler/87

"Margaret Atwood, mitolojinin tüm vahşiliğini günümüze taşıyor...Sessiz bir Mata Hari o, bir kundakçı gibi düzenli ve çok temiz bir dünyanın karşısına dikilen gizemli vahşi figur."

-Michael Ondaatje, The Canadian Forum

"Daha önceki yapıtlarında hiçbir şey, beni bu kitaptaki heyecan ve gerilim kadar etkilemedi... İçerilerimize doğru bir yolculuğa çıkıyor, düş ve hayal dünyamızın karanlığına inerek kendi girdabımıza dalıyoruz."

-A.J. M. Smith, "Anthology"

"Halka Oyunu, ince/derin şiirleri bir araya getiren bir kitap. Margaret Atwood okurun belleğini harekete geçiren şiirler yazıyor; yapıtlarının narin ve süreli tınısı, doğal şeyler gibi akılda kalıyor."

-John Newlove

Artshop Yayıncılık, Atwood'un bu ilginç çalışmasını Gürkal Aylan'ın çevirisinden siz şiirseverlere sunmaktan kıvanç duyar.

artshop

K.D.V. Dahil 6,9 TL